

Valtiovarainministeriö

Sisäministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtion vahingonkorvaustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtion vahingonkorvaustoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Yleisesti

Sisäministeriö suhtautuu myönteisesti hallituksen esitykseen, jonka tavoitteena on selkeyttää Valtiokonttorin tehtäviä, sujuvoittaa valtion vahingonkorvausasioiden käsittelyä sekä täsmentää viranomaisten toimivaltasuhteita ja tiedonsaantioikeuksia. Esityksen tavoitteet käsittelyaikojen lyhentämisestä, toimivallan selkeyttämisestä ja oikeusturvan vahvistamisesta ovat kannatettavia. Valtion vahingonkorvaustoiminnasta annetun lain (978/2014) soveltamisalan täsmentäminen sekä mahdollisuus ohjata tietyt laajat tai näyttökysymyksiltään vaativat asiat suoraan yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi voivat tarkoituksenmukaisesti kohdentaa Valtiokonttorin voimavaroja ja nopeuttaa asioiden käsittelyä. Myös ehdotukset Valtiokonttorin tiedonsaantioikeuksien täsmentämisestä sekä tehtäväluettelon ajantasaistamisesta tukevat hallinnon tehokkuutta ja johdonmukaisuutta.

Sisäministeriön näkemyksen mukaan on kannatettavaa, että Valtiokonttorin virkamiehen toiminnasta tehty kantelu käsitellään ensisijaisesti virastossa ja ratkaistaan pääjohtajan toimesta. Ratkaisumalli on linjassa valtionhallinnon yleisten hallinnollisten käytäntöjen kanssa, joissa viraston johto vastaa oman organisaationsa toiminnan laillisuuden ja asianmukaisuuden valvonnasta. Ehdotus ei muuta kanteluiden oikeudellista luonnetta eikä kantelijan oikeussuojakeinoja, vaan kyse on toimivallan selkeyttämisestä viraston sisällä. Pääjohtajan ratkaisuvallta merkitsee ensisijaisesti päätöksenteon organisatorista keskittämistä ylimmälle virkamiesjohdolle, eikä sen tarkoituksena ole kaventaa ulkoista laillisuusvalvontaa tai muuttaa kanteluiden käsittelyssä noudatettavia oikeudellisia periaatteita. Kantelun kohteena olevan virkamiehen oikeusturvan, esteettömyyden sekä hallinnon puolueettomuuden vaatimusten tulee jatkossakin toteutua voimassa olevan lainsäädännön ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti. Kokonaisuutena arvioiden esitys edistää valtion vahingonkorvaustoiminnan tehokkuutta, toimivallan selkeyttä sekä hallinnon yhdenmukaisuutta.

Henkilövahingon yhteydessä vahingoittuneiden vaatteiden ja muiden henkilökohtaisten käyttöesineiden korvaaminen

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on ehdotettu korvaustoiminnan sujuvoittamiseksi valtion vahingonkorvaustoiminnasta annettua lakia sovellettavaksi henkilövahingon yhteydessä vahingoittuneiden vaatteiden ja muiden henkilökohtaisten käyttöesineiden korvaamiseen myös silloin, kun esine ja varallisuusvahingot muutoin on rajattu lain soveltamisalan ulkopuolelle. Sisäministeriön näkemyksen mukaan uusi 1 §:n 4 momentti on kannatettava. Sisäministeriö esittää harkittavaksi, että esityksen jatkovalmistelussa tulisi kiinnittää huomiota tilanteisiin, joissa henkilövahingon yhteydessä

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

vahingoittuneiden vaatteiden ja muiden henkilökohtaisten käyttöesineiden lisäksi on syntynyt myös muita esine- tai varallisuusvahinkoja, joiden käsittely kuuluu lain 1 §:n 2 momentissa säädetyn poikkeuksen perusteella viranomaisen toimivaltaan. Sisäministeriön näkemyksen mukaan samaan tapahtumaan liittyviä esinevahinkoja ei ole tarkoituksenmukaista arvioida kahden eri viranomaisen toimesta, vaan tällaisessa tilanteessa myös vahingoittuneita vaatteita ja muita käyttöesineitä koskeva päätös pitäisi tehdä viranomaisessa ennen henkilövahingon siirtämistä Valtiokonttorin käsittelyyn, kuten tähänkin saakka.

Valtuutus

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi lakiin valtion vahingonkorvaustoiminnasta ehdotetaan lisättäväksi uusi säännös valtuutuksen käyttämisestä mainitun lain mukaisissa korvausasioissa viranomaisten välillä. Lakiin lisättävän 2 §:n 2 momentin perusteella Valtiokonttori voisi valtuuttaa toisen viranomaisen käyttämään puhevaltaa Valtiokonttorin toimivaltaan kuuluvan korvausasian käsittelyssä tai vaihtoehtoisesti toimia toisen viranomaisen valtuuttamana edustajana sellaisen korvausvaatimuksen käsittelyssä, joka on rajattu valtion vahingonkorvaustoiminnasta annetun lain soveltamisalan ulkopuolelle. Sisäministeriön näkemyksen mukaan ehdotus on kannatettava.

4 b § Asian jättäminen käsittelemättä

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan säädettäväksi, että Valtiokonttori voisi jättää eräitä valtion vahingonkorvaustoiminnasta annetun lain mukaisia asioita käsittelemättä antamalla hakijalle suoraan osoituksen yleiseen alioikeuteen. Sisäministeriö pitää valtion vahingonkorvaustoiminnasta annettuun lakiin ehdotettua uutta 4 b §:ää kannatettavana. Sisäministeriö esittää kuitenkin harkittavaksi, että esityksen jatkovalmistelussa kiinnitettäisiin huomiota tilanteeseen, jossa viranomaisen tulee ratkaista henkilövahinkoon liittyvä esine- tai varallisuusvahinkoa koskeva asia lain 1 §:n 2 momentissa säädetyn poikkeuksen nojalla ennen henkilövahinkoasian ratkaisemista Valtiokonttorissa. Sisäministeriön näkemyksen mukaan ei voida pitää tarkoituksenmukaisena tilannetta, jossa viranomainen ratkaisee vahinkoasian omalta osaltaan ja Valtiokonttori tekee sen jälkeen ehdotetun uuden 4 b §:n mukaisen päätöksen henkilövahingon osalta. Tältä osin sisäministeriö esittää harkittavaksi, että pykälään lisättäisiin uusi toimivaltuussäännös, jolla viranomainen voisi pyytää Valtiokonttorilta 4 b §:n mukaista päätöstä jättää asia käsittelemättä myös henkilövahinkoon liittyvän esine- tai varallisuusvahingon osalta, jos pykälässä esitetyt edellytykset täyttyvät. Mikäli tällaista toimivaltuussäännöstä ei nähdä mahdollisena, tulisi sisäministeriön näkemyksen mukaan 4 b §:n käyttöalaaan säätää rajoitus koskemaan henkilövahinkoa, johon liittyy lain 1 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu esine- tai varallisuusvahinko.

Osastopäällikkö, kansliapäällikön sijaisena

Tom Hanén

Asiantuntija

Ella Stenroos

Jakelu VM Valtiovarainministeriö

Tiedoksi

VN/2882/2026-SM-28

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Stenroos Ella 913581558

2026-07-28

HANÉN TOM 91148669M

2026-07-28